

Christian Mårtenson (bak) arbetar med en militär version av Wikipedia, kallad Milwiki och Johan Walter ligger bakom ett verktyg som ska göra planeringen enklare i staberna.

Synkmatrisen för samman delarna

Det är långt ifrån alltid som varje del av verksamheten kan stämmas av mot andra delar. För att då ändå göra rätt saker vid rätt tidpunkter krävs ett genomtänkt system för arbetet, en synkmatris.

Jan-Ivar Askelin

Man tar en FOI-forskare, kallad Johan Walter, och sätter honom i Joint Operation Center, kallat Jocen, och ut kommer en synkmatris. Och vad är då en synkmatris? Jo, den behövs när olika enheter ska göra olika saker på nästan samma gång och det inte riktigt går som man tänkt sig. Då behöver man en synkmatris, som helst även ska kunna se en bit in i framtiden.

Byggstenarna i matrisen är uppgifter som ska göras, resurser som ska användas och när det ska göras; vad är det som sker och vem ska göra det? Det här blir mer komplicerat när flera ska dela på uppgiften, exempelvis när marina förband ska göra något tillsammans med förband från armén. En grundtanke med insatsförsvaret är ju att det ska vara så gränslöst som möjligt. Det ska vara

joint som det heter på militärens engelska.

När Johan Walter för ett knappt år sedan kom in i ledningsutvecklingen gjordes denna synkmatris i Excelark. Det fungerade bra när allt gick som planerat: "på måndag gör vi det och på torsdag gör vi något annat". I militär verksamhet är planer som bekant något som inte håller. Trots alla datorer, eller kanske på grund av, så vilar dimmor och friktioner över verksamheten. Så det behövdes något annat än Excel när dimmorna rullade in. Svaret blev ett annat barn från Microsoftfamiljen, projekteringsprogrammet Project. Som med lite omstuvning skulle göra livet lättare i jocen (i det främre högkvarteret, FHQ). Det handlade ►

- ▶ fortfarande om uppgifter, tid och resurser.
  - I Microsofts värld är resurser oftast människor, säger Johan Walter. Nisse är Nisse och Pelle är Pelle. Här uppstår inga konflikter. Pelle är inte en del av Nisse. Men tredje kompaniet är en del av första brigaden. För att reda ut det på plats kan det vara bra med en inbäddad forskare.

Matrisen användes främst för att översiktligt visa vilka uppgifter som löstes. Den talade om hur lång tid varje uppgift skulle ta och sedan skötte programmet planeringen.

– Jag började med en övergripande plan. Frågade första brigaden vad den skulle göra, för att sedan gå vidare till marinen och flyget. Därefter längre ner i nivåerna. Jag stod för mycket av inknappandet. I höst är det meningen att jag ska stödja och undervisa medan officerarna sköter matrisen själva.

Tillagd lägesbild

Nästa steg är att försöka koppla ihop synkmatrisen med den aktuella lägesbilden. Man ska kunna gå in i lägesbilden, titta på resurser och så se vad de gör eller ska göra. För att kunna vandra i tiden, både framåt och bakåt, krävs att man lånar lite av Beata. Beata är en luftlägesbild och den kan i motsats till andra lägesbilder både minnas och se framåt.

Det är snabba puckar för Johan Walter. Man ska vara nära kunden.

– Det är något helt annat att känna att det jag gör kommer till nytta direkt och inte hamnar underst i en pappershög på väg mot glömskan.

Ett bra exempel på det är ett annat projekt Johan håller på med. För något år sedan utvecklade några examensarbetare vid FOI ett exempel på hur handlingsregler (rules of engagement, ROE) skulle läras ut. Kruket med reglerna är att de hela tiden ändras. Reglerna kan sägas vara den politiska styrningen av militärerna.

– Tidigare skickades dessa ändringar med telex, och så fick mottagaren ändra i sina papper eller hur han nu gjorde. Jag har implementerat examensarbetarnas idé. Den är nu testad under övningen Viking i år och nu väntar bara formalia som gör att verktyget kan användas på allvar på fältet.

Och det går som ni nog vet, med internet.

Jan-Ivar Askelin är redaktör för Framsyn.
